

हृदयमेवग्रंथिरहंकारः तत्पूर्वकाश्चसर्वेसंशयाः असंभावनादयः कर्माण्यनारब्धफलानिसंसारहेतुभूतानि ॥ ३० ॥ तदेवंव्यवस्थयाऽधिकारत्रयमुक्तं
 मूत्रचभक्तेरन्यनिरपेक्षत्वादन्यस्यचतत्सापेक्षत्वात् भक्तियोगएवश्रेष्ठइत्युपसंहरतितस्मादिति त्रिभिः मदात्मनः मयिआत्माचित्तंयस्य तस्यश्रेयः
 श्रेयःसाधनम् ॥ ३१ ॥ तत्रहेतुः यत्कर्मभिरित्यादि इतरैरपितीर्थयात्रादिभिः श्रेयःसाधनैर्यद्वाव्यंसत्त्वशुद्ध्यादितत्सर्वंअंजसाअनायासेनैव ॥ ३२ ॥
 स्वर्गमपवर्गमद्भामवैकुण्ठलभतएव वांछातुनास्तीत्युक्तम् यदिवांछतीति ॥ ३३ ॥ तत्रहेतुमाह नकिंचिदिति धीराःधीमंतःयतोममएकांतिनः मय्ये
 वप्रीतियुक्ताः अतोमयादत्तमपिनगृह्णन्ति किंवक्तव्यंनवांछन्तीत्यर्थः अपुनर्भवमात्यंतिकमपिकैवल्यम् ॥ ३४ ॥ तदुपपादयति नैरपेक्ष्यमेवपरमु

भिद्यतेहृदयग्रंथिश्छिद्यतेसर्वसंशयाः ॥ क्षीयन्तेचास्यकर्माणिमयिदृष्टेऽखिलात्मनि ॥ ३० ॥ तस्मान्मद्भक्ति
 युक्तस्ययोगिनोवैमदात्मनः ॥ नज्ञानंनचवैराग्यंप्रायःश्रेयोभवेदिह ॥ ३१ ॥ यत्कर्मभिर्यत्तपसाज्ञानवैरा
 ग्यतश्चयत् ॥ योगेनदानधर्मेणश्रेयोभिरितरैरपि ॥ ३२ ॥ सर्वमद्भक्तियोगेनमद्भक्तो लभतेऽजसा ॥ स्वर्गाप
 वर्गमद्भामकथंचिद्यदिवांछति ॥ ३३ ॥ नकिंचित्साधवोधीराभक्ताल्लोकानोमम ॥ वांछन्त्यपिमयादत्तं
 कैवल्यमपुनर्भवम् ॥ ३४ ॥ नैरपेक्ष्यंपरंप्रादुर्निःश्रेयसमनल्पकम् ॥ तस्मान्निराशिषोभक्तिर्निरपेक्षस्यमे
 भवेत् ॥ ३५ ॥ नमय्येकांतभक्तानांगुणदोषोद्भवागुणाः ॥ साधूनांसमचित्तानांबुद्धेःपरमुपेयुषाम् ॥ ३६ ॥
 एवमेतान्मयादिष्टाननुतिष्ठन्तिमेपथः ॥ क्षेमंविदन्तिमत्स्थानंयद्ब्रह्मपरमंविदुः ॥ ३७ ॥ इतिश्रीभागवतेम
 हापुराणेएकादशस्कंधेविंशतितमोऽध्यायः ॥ २० ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥

कृष्टमनल्पकं महत्तुनिःश्रेयसफलंतत्साधनंचप्रादुः मेभक्तिः निराशिषः प्रार्थनाशून्यस्यनिरपेक्षस्य प्रार्थनाकारणभूतापेक्षारहितस्यपुंसोभवेत् य
 द्वा मेनिरपेक्षस्ययाभक्तिः सानिराशिषोभवेदित्यर्थः ॥ ३५ ॥ अनेनप्रकारेणसिद्धानां नगुणदोषादिति विरोधपरिहारमुपसंहरति नमयीति गुण
 दोषैर्विहितप्रतिषिद्धैरुद्भवोयेषांतेगुणाः पुण्यपापादयः साधूनांनिरस्तरागादीनामतःसमचित्तानामतएव बुद्धेःपरमीश्वरंप्राप्तानाम् ॥ ३६ ॥ का
 म्यकर्मनिष्ठानिदिष्यन्तेतान्मुक्तिमार्गानुपसंहरति एवमिति मेपथःमत्प्राप्त्युपायान् येअनुतिष्ठन्तितेक्षेमंकालमायादिरहितंममलोकंविदन्ति यत्पर
 मंब्रह्मतत्त्वविदुः ॥ ३७ ॥ इत्येकादशोटीकायांविंशतितमोऽध्यायः ॥ २० ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥